

Nadal a Bòsnia

Un testimoni viu dels interrogants que pesen encara sobre Bòsnia

Bòsnia: en els últims tres anys, sinònim de guerra, odi, sofriment, mort. Tothom que ve d'aquesta part del món té la seva pròpia història, el seu propi destí.

El que explicaré aquí és només una petita part del que ha passat i del que jo he estat testimoni durant els últims tres anys. No pretenc escriure sobre la fam, els refugiats, la neteja ètnica de Srebrenica o sobre les horribles massacres del 25 de maig a Tusla. Intentaré aproximar-vos a l'ambient nadalenc de Bòsnia del 1994.

Era una nit freda i trista de desembre. A fora, la neu i un estrany silenci portaven la por i la incertesa. Érem a la casa de la PSF (pels que no sabeu que és la PSF, és una organització humanitària francesa que durant aquests anys, ha portat ajuda a les víctimes de la guerra de Bòsnia).

Era el 25 de desembre, el dia de Nadal. Estàvem al voltant de la taula amb un menjar frugal i alguns vasos de vi barat comprat en un PX (una altra paraula del vocabulari de guerra. Bàsicament, un PX és un espai petit de pocs metres quadrats en llocs afectats per la guerra on es pot comprar maquillatge francès, begudes, dolços, ulleres Rayban i levis, però en aquests temps de bloqueig, PX significa molt més que això). Asseguts junts a la taula hi havia uns quants francesos, un anglès, un holandès i la resta érem bosnians (serbis, croats, musulmans, és igual). La majoria d'aquesta gent estava treballant per a organitzacions humanitàries

excepte dos metges d'un hospital. A la llum de les espelmes, ja que no hi havia electricitat, parlàvem del passat i del que podíem esperar del futur. Un amic meu i company de la feina, Amis, tocava la guitarra, i totes les cançons eren tristes i dramàtiques, igual que totes les cançons que venien del sud. Tots cantàvem, els francesos, l'anglès, l'holandès i nosaltres, els bosnians, però més enllà d'on ens arribava la vista i seguíem tenint les mateixes imatges de gent que ha de demanar per a aconseguir un litre de llet per al seu fill, de gent que només rep una llesca de pa per dia, de gent que arriba als hospitals sense cames o sense braços; aquesta era la nostra realitat, i les cançons passaven, igual que les hores, igual que el Nadal, i nosaltres resàvem des del fons dels nostres cors perquè aquestes imatges no es tornessin a repetir mai més, perquè no haguéssim de mirar mai més els ulls d'infants perduts, els pares dels quals eren brutalment assassinats, perquè no haguéssim de veure mai més els milers de persones expulsades de les seves cases, perquè no haguéssim de mirar mai més la mort als seus ulls, mai, mai més, i perquè el següent Nadal poguéssim celebrar-lo en pau, en una pau real.

Ja és quasi el següent Nadal i sembla, però només ho sembla, que el meu país està a prop d'una solució, i no dic de la pau, perquè per a la pau fa falta més, molt més que unes quantes signatures a Dayton.

En l'esperança que Bòsnia tindrà un futur millor, us desitjo un bon Nadal i us agraeixo la vostra hospitalitat. No oblideu el que ha passat a Bòsnia, i penseu que això pot passar a tothom.

Isela Ibrahimovic

Estudiant bosniana

Traducció de l'original en anglès:

Pere Ferrés

